

TRANSPORT

Transport maritime – Assurance des propriétaires de navires

De eerste wet (o.g.v. art. 78 Gw.) is de gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2009/20/EG betreffende de verplichte verzekering van scheepseigenaars tegen maritieme vorderingen. Alle schepen die de vlag voeren van een EU-lidstaat, en alle andere schepen die een haven in een EU-lidstaat aandoen, moeten verplicht verzekerd zijn voor de maritieme vorderingen zoals omschreven in het LLMC-verdrag, met minimaal een dekking ten belope van de bedragen waartoe de scheepseigenaar zijn aansprakelijkheid kan beperken onder dit verdrag zoals gewijzigd door het protocol van 1996. De schepen die onder het toepassingsgebied van de richtlijn en de wet vallen moeten een certificaat aan boord hebben waaruit de verzekeringsdekking blijkt.

De aanwezigheid aan boord en de geldigheid van dit certificaat wordt gecontroleerd door de inspecteurs belast met havenstaatcontrole (Port State Control). Naast de reeds bestaande mogelijkheid in het kader van havenstaatcontrole om een schip dat niet over de vereiste certificaten beschikt aan te houden, wordt nu ook de mogelijkheid ingevoerd om tegen een schip dat niet over een verzekeringscertificaat beschikt een *verwijderingsbevel* uit te vaardigen. Dergelijk bevel heeft tot gevolg dat het schip de toegang wordt geweigerd tot alle EU-havens, zolang geen bewijs van verzekering wordt voorgebracht. De Belgische PSC-inspecteurs hebben ook de mogelijkheid om op *ad hoc* basis de toegang van een niet verzekerd schip (waartegen (nog) geen verwijderingsbevel is uitgevaardigd) tot een Belgische haven te weigeren. Ten slotte wordt het ontbreken van een verzekeringscertificaat of het overtreden van een verwijderingsbevel bestraft met een geldboete.

Indien de scheepseigenaar meent dat ten onrechte een verwijderingsbevel werd uitgevaardigd, kan hij daartegen beroep instellen bij de Onderzoeksraad voor de scheepvaart.

De tweede wet (o.g.v. art. 77 Gw.) maakt de Onderzoeksraad bevoegd om van dergelijke beroepen kennis te nemen.

Rechtspraak/Jurisprudence

Antwerpen (4de k.) 16 januari 2012

Zaken: AR 2005/AR/2288 en 2005/AR/2495

VERVOER

Vervoer over zee – Aansprakelijkheid van de zeevervoerder – Averijvordering – Andere schade dan eigenlijke goederenschade

TRANSPORT

Transport maritime – Responsabilité du transporteur maritime – Action en matière d'avaries – Dommage autre que le dommage aux biens

In geval van transportschade waarvoor de zeevervoerder o.g.v. artikel 91 zeewet aansprakelijk is, kan de eiser niet enkel schadevergoeding vragen voor de verloren of beschadigde goederen zelf, maar ook voor bijkomende kosten die in rechtstreeks verband staan met het verlies of de beschadiging van de vervoerde goederen. In deze zaak ging het onder meer over de kosten van de interventie door de gespecialiseerde bedrijfsbrandweer van BASF, de kosten van het gebruik van een vlotkraan voor het lossen van de beschadigde goederen, de liggelden en overliggelden van de lichters waarin de beschadigde goederen tijdelijk werden opgeslagen, de kosten van vernietiging van een deel van de beschadigde goederen en de kosten van reiniging van de ruimen van het zeeschip.

Het hof oordeelde verder dat de ladingbelanghebbenden binnen een redelijke termijn dienen te beslissen wat er verder met de beschadigde goederen dient te gebeuren. Doen zij er onredelijk lang over om tot een beslissing te komen, dan komen zij tekort aan hun schadebeperkingsplicht en kan de vordering met betrekking tot de opslagkosten van de beschadigde goederen slechts gedeeltelijk ingewilligd worden.

Kh. Antwerpen (1ste k.) 6 maart 2012

Zaak: AR A/11/2055

SCHIP EN SCHEEPVAART

Binnenvaart – Bunkers betaald door afzender – Afzender aansprakelijk voor slechte kwaliteit bunkers

NAVIRE ET NAVIGATION

Navigation intérieure – Bunkers payés par l'expéditeur – Expéditeur responsable pour la mauvaise qualité des bunkers

Indien de overeenkomst tussen de afzender en de eigenaar van een binnenvaartuig expliciet voorziet of *de facto* inhoudt dat de bunkers door de afzender betaald worden, en het ook de afzender is die in eigen naam de bunkers aankoopt bij een bunkerleverancier (met rechtstreekse levering aan boord van het binnenvaartuig), is de afzender t.o.v. de scheepseigenaar aansprakelijk voor de kwaliteit van de geleverde bunkers.

Kh. Antwerpen (12de k.) 18 januari 2012

Zaak: AR A/09/09987

VERVOER OVER ZEE

Cognossement – Rechtsmacht – Plaats van uitvoering van de verbintenis – Aansprakelijkheid van de scheeps-eigenaar – Artikel 46 zeewet – Politiewet

TRANSPORT MARITIME

Connaissance – Juge compétent – Lieu de l'exécution de l'obligation – Responsabilité du propriétaire du navire – Article 46 de la loi maritime – Loi de police

In een niet-Europese context dient de rechtsmacht van de Belgische gerechten beoordeeld te worden op grond van het Belgische Wetboek IPR. De plaats van inlading en de plaats van lossing zijn voor de toepassing van het WIPR gelijkelijk te beschouwen als plaatsen van uitvoering van de verbintenis inzake zeevervoer. De rechtbank bevestigt hiermee dat het cassatiearrest van 7 januari 2011 (C.09.0611.N, *TBH* 2011, nr. 2011/3, p. 260), dat gewezen werd onder het EEX-verdrag, ook maatgevend is voor de interpretatie van het WIPR.

Artikel 46 Zeewet verklaart de scheepseigenaar aansprakelijk voor de verbintenissen die de kapitein aangaat in de uitoefening van zijn dienst. Daar de kapitein in principe steeds geacht wordt het cognossement getekend te hebben, kan de scheepseigenaar o.g.v. artikel 46 Zeewet aangesproken worden voor de verbintenissen voortvloeiend uit het cognossement, ook al werd dit niet door hem uitgegeven. Artikel 46 is echter een regel van Belgisch recht. In een dossier met internationale elementen, zoals bij vervoer over zee bijna steeds het geval is, stelt zich dan ook de vraag naar de toepasselijkheid van deze Belgische bepaling. De rechtbank oordeelt dat artikel 46, net als artikel 91 Zeewet, een politiewet is, en dus ook van toepassing is bij een vervoer van China naar Antwerpen, met een schip van een Maltese eigenaar, onder een cognossement uitgegeven door een Koreaanse bevrachter.

Arrondrb. Gent 19 december 2011

Zaak: AR 11/45/E

BEVOEGDHEID

Materiële bevoegdheid – Politie rechtbank – Artikel 601bis Ger.W. – Omvat niet verkeersongevallen op het water of in de lucht

COMPÉTENCE

Compétence matérielle – Tribunal de police – Article 601bis C.jud. – Ne vise pas les accidents de circulation sur l'eau ou dans l'air

De arrondissementsrechtbank bevestigt, onder verwijzing naar de cassatiearresten van 27 augustus 2002 (C.02.0386.N) en 6 februari 2009 (C.07.0341.N), dat artikel 601bis Ger.W. enkel betrekking heeft op ongevallen in het wegverkeer, en niet op ongevallen bij verkeer op het water of in de lucht.

5. INTELLECTUELE EIGENDOM, RECHT EN TECHNOLOGIE/DROITS INTELLECTUELS, DROIT ET TECHNOLOGIE

*Grégory Sorreaux*⁷

Rechtspraak/Jurisprudence

Cour de justice de l'Union européenne 24 novembre 2011

Affaire: C-70/10

DROITS D'AUTEUR ET DROITS VOISINS

Droits d'auteur – Internet – Logiciels 'peer to peer' – Action en cessation

AUTEURSRECHT EN NABURIGE RECHTEN

Auteursrecht – Internet – 'Peer to peer'-software – Vordering tot staking

L'affaire ayant donné lieu à l'arrêt de la Cour de justice remonte à 2004 lorsque la Sabam avait introduit une action en cessation fondée sur l'article 87 de la loi sur le droit d'auteur contre le fournisseur d'accès Internet Scarlet. La Sabam faisait valoir dans ce cadre que les internautes faisaient usage de leur accès Internet pour télécharger des œuvres protégées par le droit d'auteur en utilisant des logiciels 'peer to peer'. Pour la Sabam, Scarlet profitait de tels téléchargements illégaux pour augmenter son volume de trafic, et par voie de conséquence, la demande de ses services. Or, Scarlet était, selon la Sabam, idéalement placée pour prendre des mesures en vue de faire cesser ces atteintes au droit d'auteur.

Le 29 juin 2007, le président du tribunal de première instance de Bruxelles ordonna à Scarlet de mettre en place des mesures de filtrage de contenus afin d'empêcher l'échange illicite de fichiers musicaux appartenant au répertoire de la Sabam, sous peine d'astreinte.

Scarlet interjeta appel du jugement, en soutenant que l'injonction n'était pas conforme au droit de l'Union, car elle lui imposait de facto une obligation générale de surveillance des communications sur son réseau, ce qui serait incompatible avec la directive européenne 2000/31 sur le commerce électronique, transposée en droit belge dans la loi du 11 mars 2003 relative à certains aspects des services de la société de l'information.

Avant de statuer sur le fond, la cour d'appel de Bruxelles décida de poser deux questions préjudicielles à la Cour de justice afin de s'assurer qu'un mécanisme de filtrage et de blocage des fichiers 'peer to peer' tel que postulé par la Sabam est conforme au droit de l'Union.

Dans son arrêt, la Cour de justice constate tout d'abord

⁷ Avocat à Bruxelles.